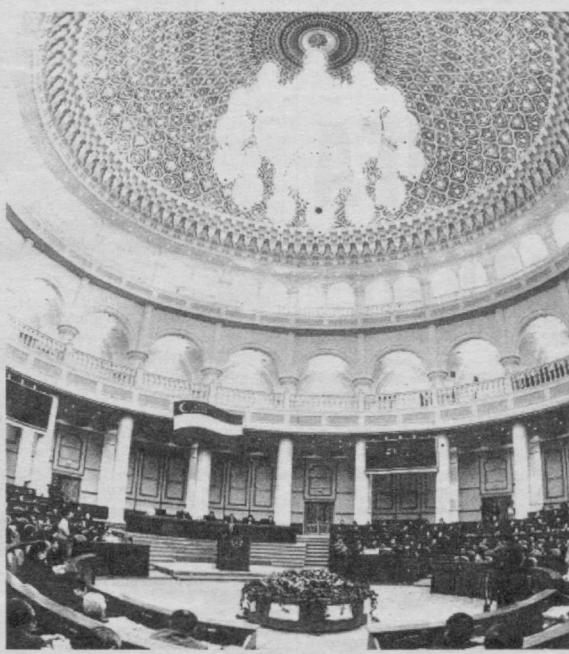

МУСТАҚИЛЛИК

X Y K A Y K

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРОКУРАТУРАСИННИГ ГАЗЕТАСИ

ДЕМАКДИР

ЭРТАГА ИККИНЧИ ЧАҚИРИҚ УЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ ЎЗ ИШНИ БОШЛАЙДИ.

ОЛИЙ МАЖЛИС КОМИССИЯСИДА

23 май куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисингин навбатдаги чакирик иккинчи сессияси олдидан инсон хукулари ва эркинликларига риоа этиш бўйича Комиссиянигина булмай ўтди. Кун тартибидаги асосий масалалар - Инсон хукуклари бўйича вакили (Обмудсман)нинг 1999 йил давомидаги фаолияти кўриб чиқиди.

Олим Мажлиснин Инсон хукуклари бўйни вакили С. Рашидов интилизи широкила-
рини Олим Мажлиснинг сенатига киритиладан масалалар, хусусан Олим-
Мажлиснинг юмитга ва комиссарликларнинг қонунчилари фаолияти ва парламентнинг назорат-
килиш фаолиятни мувофиқлаштириш масалалари билан таништириб, Омбудсманнинг 1999
йилда инсон хукукларни таъминлашда халқаро ва миллий қонун нормаларига риоя
этми, фуқароларни аризо ва шикоятилар билан ишлаш. Омбудсманнинг ахборот ва
аналитик фаолияти, халқаро ҳамкорликка ривожлантириш ишлари тўғрисидаги баттағиси
хисобот берди. Широкилар չизгиборини кўпроқ фуқароларнинг хукукларинин бузили-
ши сабаблари ва унинг олдини олиш чора-тадбигорига каратди. Инсон хукуклари давлат
организмари ва нодавлат ташкилотлар фаолиятнинг устувар йўналешларидан бири булган
лиги сабабли, бу масалалар ҳокимиятнинг барча соҳа ва бўйнинглари хамда жамият бошқада
кцтламарларнинг ҳамкорликда қилинсине зосин булган иш экланиги таъвили тутилди.
Й.

Ингилитса парламенттингин бошқа құмітә ва комиссиялари, вазирик ва идоралар, судда ва үкүккүн мухофаца күлгүчі органлар, демократик ташкилоттар, илмий ва үкүв мусассалары аяналлары иштирек этдилаар ва сұзға чыкыдлар.

ПРОКУРОР НАЗОРАТИ

ФЕРМЕРЛАР ИШИГА ТҮГАНОҚ БҮЛМАНГ

Корабалыгыстон Республикасы Прокуратурасында яхши айтана ўйлау күйдил. Хар ойнинг биринчи ва охириг шанба куни «Фермерлар куни» деб белгиланди. Унда прокуратура ходимлари, шу соҳага тегиши раҳбарлар катнашадилар. Бу борадаги мавжуд иютк, ва камчиликларни ҳал киласидилар. Тушунтиришлар олиб борадилар.

Дарвоке, бугунги күнда қаेңра бориб, кимга учрашишын билмай сарсон бўлиб юрган фермерлар оз эмас. Уларнинг бири хўжалик раисидан, бирни банкдан, яна бириси МТГдан, бошқа бириси эса эндиғина очган фермер хўжалигини ётиб кўймокчи бўлаётган раҳбарлардан норизи эканлигини эштасиз. Хуш, фермер нима қислин? Ким унга ёрдам беради? Ҳокимлики? Э фермерларнинг тақдирини ечадиган туман деҳон - фермер хўжаликлари уошибасими?

«Иқтиносид ислоҳотларининг мунёбабафияти, мамлакатимиз равнани, ҳар бир оиласи, ҳар бир инсонни түрк, фаророн ҳаёт кечириши, пировардида қишлоқ хўжалигига ислоҳотларининг нечоғиз амалга оширилишига боғлиқ. Оддий дэхзордан тортиш юкори лавозимда ўтирган раҳбарларгача буни унгумаслиги керак».

Ислом КАРИМОВ

Якнда Беруний тумани җоким-лигидә ўтказылган туман прокуратураси ходимлари ва фермерлар учрашувида ҳам айнан ана шулар ҳақида гап борди. Йигилиш очик - мүлөктөр тарзидә ўтди. Савол-жабовлар қилинди. Камчиликлар рўй - рост очиг ташланди.

Президентимиз Ислом Каримов шу йил Вазирлар Мажхамасидаги мажлисда, шунингдек, халқ депутатлари Сурхондарё вилояти Кенгашинин навбатдан ташкиари ташкилий сессиясидаги сермазмун ну-

тқида тақрор ва тақрор күйиниң айттандай қишлоқ хұжалигда испол-
хотларни түрік юргизиш, камшилик
ва нұқсанларни йүқотиши, дәхқон-
фермерларды етариғи даражада
шарт-шароитлар яратып бериліши
даркор.

Диктатингизи бир фактта караштани истар эдик. Максуд Юлдашев - фермер у 1995 йил апрель ойнда давлатдан бир сүм ҳам пул олмасдан 30 бош мол билан «Максуд» номи билан фермер хўжалиги ташкил килган эди. Банкда хисоб раками бор. Дастраслик иоткуллар чакри бўлмаяпти. 1995 йил давлатла 18 тонна, 1996 йил 24 тонна, 1997 йил 25 тонна, 1998 йил 40 тонна, 1999 йилда эса 60 тонна сут сотди. 2000

иилда эса 60 тонна сут болди. 2000-йилда эса улар 70 тонна сут этиштиришин режалаштириб күйгәнлар. Ҳозир мазкур фермер қарамогидагы моллар сони 100 баш, күйлар сони эса 50 бошга күпайды. Фермер хўжалигининг 1999 йилдаги соғ да-ромади 647 минг суммада бўлди. Бир (Лавоми 2-бетда)

МУНОСАБАТ

МАТБУОТ – ҲАЁТ КҮЗГУСИ

Якында Гулжистон шаҳрида «Қонунчилик мустақламлаш, ахолининг хуқуқи маданиятини ошириш, ҳамда тарғида килишида хуқуқий матбутининг ўрни» мавзусидаги Республикалык иммий-амалий инжумани бўлиб ўтди. Унда Қоракалпогистон Республикаси, Тошкент шаҳар ва вилоятлар прокурорларининг ўринbosarlari, умумий назорат бўлими бошликлари, конунгларни мужассамлаштиришга ва хуқуқ-тарғиботи бўйича катта ёрдамчилар, Республика юридик нашрлари ва оммавий ахборот воситалари-нинг вакиллари иштирок этдилар. Биз уларнинг конференцияндаги олган таассортларини газетамиздан чоғи этиб боришга жазол кильдик.

— Мен аввало, ушбу илмий-ама-

— Мен авало, ушбу илмий-амалий конференция ташкилотчарини дилдан табрикламочкиман. Бониси, конференция кутилганидан хам баланд руҳда ва ишчан кайфиятда ўти. Унда нафакат ҳуқуқий нашрлардаги муаммолар, балки прокуратура идораларининг қонунчиликни мустахкамлаш, ахолининг ҳуқуқий мадданияти ўксалтиришадига долзар вазифасини олганда ишчан кайфиятда ўти.

фалар ҳам мұхқомақа қилинди.
Тұғысинаи айтыш керап. Ҳуқуқий
маданият ҳақида күп гапирамис аммо
айрим ҳуқуқшұнослар халқнинг
ҳуқуқий маданиятиның оширишада -
матбутоннинг ролига учалық ҳам эъти-
бор беравермайды. Бағыз прокура-
тура ходимдайлар матбутода конунглар-
ни тарғиб қылишни иккинчи дарараж-
да иш деб үйлайды. Аммо халқнинг ўз

хак-хукуларини англашида матбуоттинг ўрни бекиेis экланылганнун маслигимиз лозим. Мен учун кадр-дон бўлгаган «Хукук» газетасининг фолияти хакида тўхтадиган бўлсам бугунги кунда севимли нацримизнинг 18031 нусхада чоп этилаётганига этильборони қардатмоқчиман.

Ўзингиз ўйланг, 18 мингдан ортиг одамларни бир жойга ёки бирор аудиторияга тўлашнинг имконияти борми? Бир нусха газетан 4-5 киши ўқиса, ундан ўзи учун керакли хукукий маслаҳатни олса, «Хукук» газетасиниздан неча минглаб кишилар баҳраманд бўлади.

Менга маъқул бўлган нарса, хукуқий нашрлар миллий ассоциацийини ташкил килиш таклифи бўлди

(Давоми З-бетда)

«ХУКУК»

юридик газета

Таъсисчилар:

Ўзбекистон Республикаси прокуратураси, Тошкент шаҳар ва Тошкент вилояти прокуратурулари, «Конун химоясида» журнали

Бош муҳаррир:**А.АБДУРАЗЗОКОВ****Таҳрир ҳайъати:**

Мэлс Наимов,
Ботир Пўлатов,
Бахтиёр Назаров
(Бош муҳаррир ўринбосари),
Дилшод Исломов
(масъул котиб),
Лола Шомуродова,
Зайниддин Мамадалиев

Газета давлат матбуот
қўмитасида №00150 рақам
билинг рўйхатта олинган
Нашр кўрсаткичи — 231, 232

Манзил: Тошкент шаҳри,
академик Яхё Уромов
кўчаси, 66-й.
Телефонлар: 77-72-25,
133-82-34

Таҳририятга келган кўлзма
ва суратлар егаларига
хайтарилмайди.
Муаллифларнинг фикрлари
таҳририят фикридан
фарқланни мумкин. Газетада
босилган факт ва далиллар
учун муаллиф масъул.
Нащимиздан кўчириб
босилтана «Хукук»дан
олинганилиги кўрсатилиши
шарт.
Тижорат аҳамиятига молик
материаллар ** белгиси
остидаги чоп этилади.

Газета андозаси таҳририят
компьютер марказида
Рентит-П ММХ - 333
компьютерида саҳифаланган.

Саҳифалаш ва дизайн
ишларини Б.Саидов бажартган.

Газета «Шарқ» нашриёт-
матбаа концерни
босмахонаси оғсет усулида
A-3 форматда
чоп этилган.
Корхона манзили:
Тошкент шаҳри,
Буюк Турон кўчаси, 41.

Буюртма Г-412
Нусхаси — 18031

Босмахонага топшириш
вакти 20.00
Босмахонага
топширилди 18.30

Газета хафтанин чоршанба
кунлари чиқади

**Навбатчи
Н.МАҲМУДОВ**

Сотувда эркин нархда

1 2 3 4 5 6 7 8

(Бошланиши 1-бетда)
қатор фермер хўжаликлари со-
лишитирсанда бу паст кўрсаткич
эмас.

— 21 гектар еримиз бор, — дейди
биз билан сұхбатда фермер
М.Йўлдошев. — Бу кам. Президент
кўрсатмаси бўйича ҳам бош шартли
мол хисобига 0,45 гектар ер бўли-
ши керак. Лекин бу ишимиз хўжали-
гимиз тарбхарпаришин ишга панжа
орасидан қараётганиллари боис
пайса солиб келинмоқда. Ҳозир
фермер хўжалигимизда 17 нафар
ишич хизмат килаяпти. Уларнинг 9
нафари кўни-кўнишлар, элдошла-
ринг. Ўтчага ойлик иш ҳақлари 6.000
сўмга тўғри келмоқда.

Максуд Йўлдошев яқинда Тош-
кентда ўтказилган «Ташаббус-2000»

сисларни юборамиз. Таклифингиз-
ни албатта ўрганиб чиқамиз.

**Ўразбой Жумониёзов номли
ДФХУси аъзоси Б.Бобоҳанов:**

— Ўюшмамиз 2000 йил таркати-
либ, дехон-фермер хўжалигига ай-
лантирилди. Лекин мана 4 ой бўляп-
ти, бир сум ҳам олганимиз
йўқ. Буни ким ечади? Хен бўлмаса
аванс тули беришса. Ахир, бошқа
идора ичишлини ой сайнин маошлари
ни олишаётчилини.

**Жавоб: туман Пахтабанк хо-
дими Р.Камалов:**

— Пул беришида ҳеч вақт ушла-
ни бўлмайди. Сиз ташкил қылган
фермер хўжалиги биз билан 2000
йил март ойидаги шартнома тузган.
Аслида янги йил учун шартномалар
1999 йил ноябрь-декабр ойларida

сам бу пул «Олтинсой» хўжалиги
иختёрига ўтиб кетибди. Бу масала
бўйича кўпгина тегишил ташкилот-
ларга, ҳатто ҳоким биринчи ўрин-
босарига ҳам кирдим. Натижада
бўлмаяти.

**Огул фуқаролар йигини раи-
си Гулмабай Халимбетов:**

— Бизнингча, шартнома йил бо-
шида тузишлини керак, шартноман-
гиз тўғри тузилган бўлса пунингиз
ҳеч қаерга кетмайди. Бу пуллар ал-
батта Сизнинг хўжалигиниз хисо-
бига кайтарилади.

М.Нурумбетов:

— Бу масала бўйича шахсан ўзим
шуғулланаман, ёрдам берарим.

**«Улугбек» ДФХУси «Феруз»
фермер хўжалиги рахбари Ўз-
бой Курбонбоев:**

Ислом Каримов сўзларини эштиб
у кишини дуо қиласиз. Биз фер-
мерлар учун ҳамма имкониятларни
яратиб бериб кўйибди. Лекин туман
хокимлигидаги айрим мутасадди
рахбарлар бизга «уни экасан, буни
экасан» деган қорсатмалар бери-
шади. Ёки тўштни тўшт комбинатига
топширасан деб дагдага килишади.
У ерга олиб борсан, арzon баҳода
300 сўмдан сурошида. Ўзингиз
ўйлан, гўшт бозорда 600-650 сўм
бўлса, биз қандайди килиб 300 сўмдан
гўшт топширамиз? Бўйроғзоблик —
бу собиқ шўрола дарвининг асо-
ратлари эмасми? Молларимиз учун
етарла миқдорда кунжара, шелуха
ололмаймиз. Прокурор иним,
ёрдам берсангизлар.

Прокурор: — Одам юборамиз,
аниклиймиз.

Ингилишида фермерлар томонидан
давлатла топширилган сут маҳ-
сулотларининг пуллари ўз вақтида
берилмаётганини масаласи кўта-
рилди. Бу масала бўйича туман дех-
он ва фермер хўжаликлари уш-
маси раиси X.Эшчанов куйидагича
жавоб килди:

— Фермерларимизнинг 1997-
1999 йилдан бери топширган сут маҳ-
сулотларининг пуллари олон-
май келаётганиллари масаласида
биз туман ҳамда Коракалпогистон
Республикаси прокуратура-
нига мурожаат килаган эдик. Проку-
ратура мурожаатини кўриб чи-
киб Қорақалпогистон Республика-
си Хўжалик судига даъво-аризаси
киритди ва хўжалик суди даъво
аризасини кўриб чиқиб, фермер-
ларнинг 2 млн. 429 минг сўмлик
пулини ундириб бериш ҳақида
қарор чиқарди.

...Очи мулокот оно шундай қиз-
ин туда, баҳс-муносаба тарафида
давом этди. Кўпгина фермерлар
ўзларини қизиқтирган саволлар бил-
ди. Шунингчай бузлини ўзи-
диди. Бийбазар ДФХУси «Ойжамол»
фермер хўжалиги рахбари
О.Алиев:

— 10 гектар ерга ургулк экиш
бўйича хўжалик билан шартнома
тузган эдик. Ургулкни ўз вақтида
экиб бўлдик. Лекин хайронманки,
хўжалик раиси «Бу ерни оламиз,
сенга бошқа жойдан ер берамиз»
деб тихирилк қилаяпти. Буни қандайди
тушниш мумкин? Аввал бе-
ришида, кейин тортиб олишса...

М.Нурумбетов:
— Агар ҳоким қарори чиқиб
гувонома олган бўлсангиз ҳеч ким
ерни тортиб олонмайди. Буни кону-
нга зид ҳолат деб хисоблаймиз. Сиз
ҳеч ҳам хижолат бўлманд, одам юбо-
рамиз, мумаломарнингизни очиб бе-
ришида.

**«Эркин» фермер хўжалиги
рахбари Достон Алимбетов:**

— Мен 70 ёшдан ошган қария-
ман. Телевизорда Пезидентимиз

ТАҲРИРИЯТДАН:
Макола муаллифлари бўзганин кундаги долзарб масалалардан бирини
жалама олишсан. Ҳаққатдан ҳам айрим фермерлар кечак-кундуз
ишилайди-ю, ёз мөхнатидан тўла мағнаётдор бўлшича олмайди. Улар
хўзидан хабар олиш, етариш шарт-шароитлар яратиб берниши, ёрдам
кўрсатши ҳамма жойда ҳам кўнгилайдиб деб бўлмайди. Айрим
фермерлар ҳали-ҳанзу ўз ҳақ-хўжукларини билмайдилар. Ҳисоб-
китоблари юритишда чалкашлар киради. Шундай экан, жойларда
дўйишлар, семинар-кенгашлар ўтказсан, уларда хуқуқшослар,
мутахассислар чиқашларини ташкил қилиш лозим, деб хисоблаймиз.
Қорақалпогистон Республикаси Прокуратурасининг бу борада бошлаган
иши фермерларга кўмак бўлади, деган ухиддасиз.

**«УНИВЕРСИДА - 2000»
бошланди**

Айнан кунларда Намангандаги шаҳрида ўзбек-
истон талаба-шўларининг спорт байрами
— «Универсида-2000» мусобакалари бўлиб
ётмоқда.

22 май куни виляятнинг марказий спорт
мажмуси — «Навбат» стадионида мусо-
бакларини тантаналичи маросими бўлиб
ётди. Президентинг давлат маслаҳатчиси
Т.Рисеков, ўзбекистон Республикаси Прези-
денти Ислом Каримовнинг универсида
ишироқчиларига йўллаган табригини ўхб
зашиттириди.

Мусобака машҳаласини стол тенниси
бўйича ўсимлар ўтасидаги жаҳон чемпи-
ни, спорт устаси намангандик С.Кодирова
ёди.

Шундай сўнг, маросими оммавий
спорт ўйинлари намойшида бадий қис-
мига навбат берилди.

«Универсида-2000» мусобакалари бир
хафта давом этди.

ФЕРМЕРЛАР ИШИГА ТЎҒАНОҚ БЎЛМАНГ

тузилиши керак эди. Демоқимиз-
ки, шартномалар вақтида тузилса,
пур вақтида бўлади.

**Туман ҳокими биринчи мую-
мини М.Нурумбетов:**

— Мен шунга яна бир қўшимча
киломкчи эдим. Хўжалик ўтган йили
девлатдан қардан қўзиган тузниш
маддий «тушов бўлмаслик» лозим. Лекин
туманда бундай фермерлар
бармоқ билан санарли.

Бўйиризлилар фермернинг дил
сўзларига кулок, тутинг-а!

— Исимм, Ирисгул, фамилия
Кутимова. «Кутум» фермер хўжали-
ги рахбари ман. Ота-онам ҳам пах-
такор бўлиб ўтишган. Суяғим пахта
даласиди котган. ўзбекистонда хиз-
мат кўрсатган пахтакорман. Бизда
ҳали-ҳанузаға юқоридан рехалаш-
тириш, бўйруқбозлик ҳолатлари бар-
хам топмаяти. ўтган йили «40
центнердаги пахта ҳосили олмаскан-
лар, ерни топлирасизлар», дей-
ишиди.

— Исимм, Ирисгул, фамилия
Кутимова. «Кутум» фермер хўжали-
ги рахбари ман. Ота-онам ҳам рехалаш-
тириш, бўйруқбозлик ҳолатлари бар-
хам топмаяти. ўтган йили «40
центнердаги пахта ҳосили олмаскан-
лар, ерни топлирасизлар», дей-
ишиди.

— Ҳозир топширилган сут маҳ-
сулотларини тушуниш ҳам етмаган
фермерларни топтишмокчи, шу тўғри-
ми?

**Туман дехон-фермер хўжали-
гиклар уюшмаси раиси X.Ешча-
нов:**

— 9 йилдан бўён фермермиз.
Режаларни ҳар йили ошириб бажар-
ти. Шунингчай бузлини топширилган
сүннотида 1999 йилдан бама
рехалаштиришни топширилган
маддий «тушов бўлмаслик» лозим. Сиз
ҳеч ҳам рехалат бўлманд, одам юбо-
рамиз, мумаломарнингизни очиб бе-
ришида.

М.Нурумбетов:

— Агар ҳоким қарори чиқиб
гувонома олган бўлсангиз ҳеч ким
ерни тортиб олонмайди. Буни кону-
нга зид ҳолат деб хисоблаймиз. Сиз
ҳеч ҳам хижолат бўлманд, одам юбо-
рамиз, мумаломарнингизни очиб бе-
ришида.

**«Навруз-4» фермер хўжали-
ги рахбари Шаригул Ярмансо-
вича:**

— Транш тули олмасдан бурун
МТП га 285 минг сўм пул ўтказиб
шартнома тузган эдим. Суриншири-

ТАДБИРКОР, ДЕҲКОН ВА ФЕРМЕРЛАР ДИҚҚАТИГА

Аввалинг ҳабар қўлганимиздек, тадбиркорларни
қўллаб-қувватлаш ва уларнинг хуқуқларини химоя
килиши мақсадиди Республика Прокуратураси
идоралари тизимида бир қатор ишлар амалга
оширилмоқда.

Бу борадаги тадбиркорлар Тошкент вилояти про-

куратураси идораларида ҳам йўлга қўйилган
бўлиб, ҳар ойнинг биринчи ва охирги шанба
кунлари соат 10дан 16 га қадар вилоят прокурату-
рунга биноси 1-хонасида тадбиркорлар, дех-
он ва фермерлар уларни қизиқтирган масалалар-
лар бўйича кабул килинмоқда.

Бизнинг манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани Чўпонота кўчаси.
Мўлжал — метронасиғ Мирзо Улугбек бекати.

Телефонлар: 78-40-86, 77-76-18, 78-29-86, 78-95-20.

Виляятнинг барча шаҳар ва туманларида ҳам тадбиркор, дехон ва фермерларни қизиқтирувчи
ҳар қандайди саволлар билан қабул қилиш шу шаҳар-туман прокуратуруларида йўлга қўйилган.

Муҳтарам тадбиркор, дехон ва фермерлар! Ўзингизни қизиқтирган ҳар қандайди масалалар
юзасидан юқорида кўрсатилган манзилларга мурожаат қилинингиз мумкин.

**Тошкент вилоят
прокуратураси маъмурлияти**

ТОЖИКИСТОН

Шанба куни кечкүрүн Душанбе шаҳри марказида Тожикистон хукумати телерадиокомпанияси раҳбари Сайфулло Раҳимов номаълум кишилар томонидан ўлдирив кетилди. Воеқа тахминан 21,30 ларда, Раҳимов ўз хизмат машинасида уйига кайтган пайтда содир этилган.

Раҳимов машинадан тушган вактда жиноятчилар уй йўллагидан туриб автоматлардан ўз узганлар. Натижада Раҳимов воеқа жойида ҳалол бўлган, унинг шоғери эса оғир жароҳатланган. Қидирив ишларини Тожикистон президенти шахсан ўз нозоратига олган бўлишига қарамай, ҳалига жиноятчилар ушлангани ўй. Мархумнинг кариёдорларни ушбу қотиллик кимнинг буюртмаси билан содир этилган, деб тахмин қилишмоқда

ФИЛИППИН

Якшанба куни пойтахт Маниладаги савдо марказида бомба портади. Натижада 1 киши ҳалол бўлди, 11 киши жароҳатланди. Полиция хабарига кўра, портлатиш курilmasi савдо марказидаги кинотеатрнинг жоҳзонасига ўрнатилган бўлган. Миршаблар мамлакат жаҳубидаги мусулмон айрмачиларнинг ушбу ходисага алоқадорлигини текширмоқда.

АКШ

Якшанба куни Пенсильвания штатининг Ўлслубер шаҳри якинидаги аэропортда кўш маторли ВА-31 ўйловчи самолёт ҳалолатка учради. Оқибатда 17 ўйловчи ва экипаж аэробарининг ҳаммаси ҳалол бўлди.

Куқоқ туман ва ёмғир тифайи учувчилар биринчи уриниша самолётни қўндира олмагандар. Иккичи сафар эса...

***

«Гербалайф» салтанати асосчиси, Марк Рейнольдс Хьюз 44 ўшида ҳаётдан кўз юмди. Унинг мурдаси Малибудаги шаҳсий «хосхонаси»дан топилган. Полиция Ҳюзининг ўлимини қандайдир сабабларга боғлиқ деб хисобламасада, бу борада қидирив ва терғов ишларидавом этмоқда.

Негабалифа 1980 йилда Ҳьюз томонидан асос солинган бўлиб, корпорация дунёнинг 44 мамлакатида ўз маҳсулотлари билан савдо киляди. «Яхши тош босадиган» юртшодларимиз ҳам «Гербалайф»чиларни яхши билишади. «Гербалайф» ўз маҳсулотлари, дориворлари билан ортиқа вазни ўйтошиб ва соғлиқни қайта тиклаш мумкинлигини давво қиласди.

ИСРОИЛ

Бош вазир ёқут Барок Швециядаги фаластинликлар билан музокара олиб бораётган Исройл делегациясини чакириб олди. ёқут Барок ўзининг бу қарорга келишига Иордан дарёсининг гарбий кирғогидаги ва Газо секторидаги тартибсизликларни сабаб қилиб «қирсотамока». Бу хатти-ҳаракати билан Исройл бош вазири Фарбий қирғоқдаги тартибсизликлар учун ёсир Арофатга чора кўрмочи. ёқут Барокнинг АҚШга ташрифи ҳам юқорида кўрсатилган сабабларга кўра кечирилди.

ТУЗАТИШ

Газетанинг шу йил 19-20-сонлида берилган «Яхши бўлмоқлик ўз ихтиёмида» маколосининг муаллифи «А. Мирзаев, Андикон» вилоят прокуратурунинг бўлум бошлиги» деб тузатиб ўқилинин

СУД ЗАЛИДАН

Одамга ақл бермаса қийин экан. Жинойи ишлари учун олдин ҳам судланган Аброр Магдалиев анчагина муддат жазоланиб чиқсан эди. Бу муддат унинг тегиши хулоса чиқарип олиши учун камлик қилган, шекилли. Бўлмаса яна жиноят кўчасига кирмаган, тинчгина, ҳалол пул топиб оиласи қўчогида яшаб юрган бўлармиди. Шундай қилиб, «каҳрамонимиз» бекорчилик-

сезив колгани чатоқ бўлди-да. Ҳозир ҳамма

жойга рация орқали хабар тарқатиши. Энди

нимга бўлса бўлди. Иложи борича узоқлашиб

кетиш керак бу жойдан», деб ўйлаган Магдалиев тезлики ошиди. Ҳақиқатан ҳам воқеадан

ДАН ходимлари дарҳол хабар топиши. Уша

куни постда турган Жунисов тез келаётган ма-

шинага таёқ кўтариб тўхташ ишорасини қилди.

МУДДАТ КАМЛИК ҚИЛГАН, ШЕКИЛЛИ...

дан бозор айланиб юрвуди. «Қўйлик» бозори кун узоги айланиб юрса ҳам бўладиган катта бозор. У айланиб юриб Фаргона водийси тарафа одам чакириб юрадиган тасличилар тономга ўти. Ҳар хил русумдаги машиналарни кўриб «шулардан биттасини «ухлати» кета олсан анча вакт ейши-чишига етарида», деган хайлга келди. У ёқ бу ёкка ўтиб машиналарни кайта-қайта қўздан кечириб. Қайслинаниндер ўзича чамалади. Ҳуллас, эшиги сал қиярон очик турган «Жигули»ни кўриб, шу машинада омадини бир синад кўришига қарор килди. ён атрофда машина эгасига ўшана одам кўзга ташланмади. Атрофдагиларда шубҳа тұғдирмаслик учун юзиға жиддий тус берib ҳудди машина гәсасидек, шошилмасдан машина ўтириди.

Эх, калитин колдирмабди-ку! ўт олдириш қийинроқ бўлди, шекилли деб, у ёқ бу ёкни титкилаб кўруди, кўлига отвёра илениди. Шу отвёра ёрдамида машинанин юргизиб кетди. Машиналар катор бўлиб турган ўйдан чиқаётганида оркасидан бир одам ҳой-ҳойлаб югуриб келди. У газни қаттирок босиб, зудлик билан Фаргона ўйлига тушиб олди. «Оббо дарров

Машина «эгаси» тўхташ ўрнига тезлики янада ошириб гизиллаб ўтиб кетди Жунисов дарров ўзининг машинасига ўтириб, унинг изидан тушуди. Энди бўёғи ҳудди детектив кинолардагидай кувалашмачо, тусини олди. Жунисов «Жигули»ни кувиб етиб ўйлнинг четига қисиб олдинга ўтказмасликка ҳаракат қиласди. Бу ҳол Истиқбол кўчанинга икки-уч бор таракорланди. Шундада Магдалиев кочиб кутула олмаслигига акли етди чоғи, 30-ўйнинг олдига машинани ташлаб кочди. Энди унга машинадан кўра ўзини кутқашиб мухим бўлиб қолган эди. Бу ҳам бўлмади. Милиция ходимларининг тезкор ҳаракати туфайли тезда ушланди.

Шу тарика «каҳрамонимиз» суд залидаги панжалари ўринин яна бир бор «ишғол қилди». Судда Магдалиев ногирон онаси ва 2 нафар фарзанди борлигини айтиб, енгилрок жазо беришиларни ўтниши бўради.

Суд ҳукми билан Магдалиев 5 йил муддат камак жазосига ҳукм қилинди.

Исомиддин БЎРИЕВ
Бектемир туман прокурори ёрдамчиси

ХУҚУҚ МУХОФАЗАЧИЛАРИ ҲАМКОРЛИКДА

Тошкент шаҳар прокуратурасида «Боскинчилик, талончилик ва ўғрилик жиноятларига карши кураш муммомлар» мавзусида пойтахт хуқуқни муҳофаза қўливи органдарининг фолиятини мувофикалаштируви кенгаш йигилиши бўлиб ўтди.

Кенгаш ишида туман прокурорлари, туман прокурорлари ўрингосарлари, туман ИИБ бошликларининг ўрингосарлари, шаҳар ИИБ масъул ҳодимлари, туман суддари раислари, шаҳар адлия бошқармаси ходимлари иштирок этди-лар.

Кун тартибида масала юзасидан маъруза қилган шаҳар прокуратурасининг бўлим бошлиги 3.Ибрагимов шаҳар хуқуқни муҳофаза этиувчи идоралари томонидан ўғрилик, талончилик ва боскинчилик жиноятларига карши курашнинг аҳволи, ушбу тоифадаги жиноятларни фош килиш, олдини олиш тўғрисида қискача ахборот берди.

Маъруза юзасидан сўзга чиқсанлар ушбу ўйналишида қилингатдан ишлар тўғрисида гапириб, бу борада қатор камчилик ва муммомлар борлигини ҳам рўст айтиб ўтдилар.

Шу боис ҳам, ҳамкорлники янада мустаҳкамлаш максадида «Тошкент шаҳар хуқуқни муҳофаза қўливи органдари ва маҳаллий хокими идораларининг пойтахт ҳудудида ўзганинг мулкни талон-тарож килиши, шу жумладан боскинчилик, талончилик ва ўғрилик жиноятларининг олдини олиш, содир этилганларни фош этиши юзасидан 2000 йилга мўлжалланган чора тадбирлар дастури» лойиҳаси кенгаш иштирокчилари томонидан бир овоздан маъқулланиди.

Мувофикалаштируви кенгашда кўрилган масалалар юзасидан тегиши хуғлишида қарор қилинди.

(Ўз муҳиризим)

ЖУРНАЛИСТ ТЕКШИРУВИ

АШУРОВА ОЧМАГАН

ЁХУД КАТТАҚҮРГОН ШАҲАР МАИШИЙ ХИЗМАТ ЖАМОА КОРХОНАСИДА НИМА ГАП?

бу фикримизни тасдиқлайди. Бундан ташкири, 4-А сонли бўйрӯк фикримизни кувватлайди. Зеро, мазкур бўйрӯк мувофиқ, А. Навоий кўчасидаги суратхонада тафтиш келганда ҳуқиқилиши маълум килиниб, ўт ҳуқиқидан.

Иккичиндан, тафтиши натижаларини 3 кун ичада топшириш юклатилди.

Учинчидан, демак тафтиши натижалари 14 февралдан бошқа кун топширилиши мантиқа тўғри келади.

Шундай экан, нимага тафтиш натижалари тақдим килинмасидан олдин, яни тафтиш ўтказиш тўғрисидаги суратхона суратчилари Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга киришилди? ёки тафтиши натижалари 4-А сонли бўйрӯк чиқарилган кунни (14 февраль) А. Навоий кўчасидаги суратхона суратчилари Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга киришилди? ёки тафтиши натижалари 4-А сонли бўйрӯк чиқарилган кунни тақдим килингандими? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Майли, ҳуқиқати касаба ўшомаси раиси М. Ирисметова Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга розилик беради;

Шундай экан, нимага тафтиш натижалари тақдим килинмасидан олдин, яни тафтиш ўтказиш тўғрисидаги суратхона суратчилари Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга киришилди? ёки тафтиши натижалари 4-А сонли бўйрӯк чиқарилган кунни тақдим килингандими? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Майли, бу саволларга жавоб тошиш мумкин, бирок, конун газиб олди ҳамма бирдек мажбурият ва бурчага эзалиги, унга ҳамма бир хил ва аниқ амал қилиши лозимлиги мухоқама килинши ҳолат. Агар шундай бўлса, М. Ашурова ҳамдат ҳолатта асосланаси, ҳам қилиншилди, яъни тафтиши натижалари тақдим килингандими? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Майли, бу саволларга жавоб тошиш мумкин, бирок, конун газиб олди ҳамма бирдек мажбурият ва бурчага эзалиги, унга ҳамма бир хил ва аниқ амал қилиши лозимлиги мухоқама килинши ҳолат. Агар шундай бўлса, М. Ашурова ҳамдат ҳолатта асосланаси, ҳам қилиншилди, яъни тафтиши натижалари тақдим килингандими? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Иккичиндан, 16 февраль кунини Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга розилик олиб, кейин кенгаш карорига мувофиқ, касаба ўшомасига ҳолатни беради. Майли, ҳуқиқати касаба ўшомасига ҳолатни беради? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Иккичиндан, 16 февраль кунини Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга розилик олиб, кейин кенгаш карорига мувофиқ, касаба ўшомасига ҳолатни беради? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

Иккичиндан, 16 февраль кунини Б. Ноила ва О. Собировларни ишдан бўшатишга розилик олиб, кейин кенгаш карорига мувофиқ, касаба ўшомасига ҳолатни беради? Айтгандай, суратхонада ўзи тафтиш ўтказилдими? Кимлар тафтиш қилинди? Ҳакиқатан ҳам тафтиш ўтказилган бўлса, унинг хуносиги мувофиқ, ким тафтиши бўлди?

САВОЛЛАР, ЖАВОБЛАР, САВОБЛАР

МУАММОЛАР ЕЧИМИНИ ТОПГАНДА...

Сиз ўз муаммонгиз бўйича шиқоят ёзишига киришингиз. Балки сиз шундай қилиши мажбур бўлган дарисиз ёхуд маслаҳатга мухтожиз. Ниҳояти, шикоятнинг изидан сизнинг ечолмаётган муаммонгиз, ҳал бўлмаётган ишингизни суриштирувчи киши топилганидан севиенисиз.

«Ассалому алайкум ҳурматли таҳририят ходимлари!

Сизларга ушбу мактубни йўллашдан мақсадим – ўз миннатдорчиликни билдиришадир. Мана, ниҳоят, сизларнинг ёрдаминиз билан шу пайтагча ололмаётган – қизечанинг 2 ёшагача бўлган ёрдам тулини даҳма суюни тулини олдим. 15 апрель куни Термиз шаҳар «Галлабанк» ходимлари келишиб, ҳўжаликдан пулларни тўйлик олиб бершиди. Бунинг учун сизларга яна бир бор рахмат айтаман. Сизларнинг машакқатли, савобли шиларниизда ҳормай-толмай меҳнат қилишларнингизда мувоффакиятлар тилайман деб салом билан О.Ханнаева».

Ҳа, миннатдорлик нафақат бизга, балки сизнинг шикоятнингизни ҳал қилишида ёрдам беришларини сўраб мурожаат қилинганимиз – Сурхондарё вилоят ҳокимилиги раҳбариятига ҳам таалуқлайдир. Ҳоким ўринбосари А.Худойкуловнинг таъкидлашича, Музработ туманинг Ат-Термизий ширкат ҳўжалиги хисоб рақамида маблаг бўлмаганинига сабаб ба каби қарз пуллари тўланмай турилган.

Худди шундай ҳолат билан таҳририята ёзилган, бирор унинг на-

қарор ижро этилмаган.

Тўрткўл туман прокуратурасининг ушбу шикоят хоти асосида олиб борган текширишларига кўра, ҳўжалик раҳбарлари томонидан ахратилган ер майдонлари фуқароларнинг турли сабабларга кўра ўз вақтида келиб эгалик қилимaganликага сабабли қолиб кетган. Колаверса, Йўлдош Казаковнинг отаси Казаков Нураддиннинг иктиёрида 0,9 га ер майдони бўлган. Ушбу ер 1997 йилда ОФИ томонидан Казаков Йўлдошнинг иктиёрига иморат куриш учун ўтказиб берилган ва бу жадда ОФИнинг маҳсус китобига тегиши мальумотнома киртилган. Шунингдек, Казаков Йўлдошнинг янга 0,6 га ер майдонни бериш бўйича ёзган аризаси ҳам текшириш жарайдани Уллубоғ ДХФУ ва ОФИ раҳбарлари томонидан аризачининг иштирокида кўриб чиқилиб, унинг талаби қондирилган.

Ҳа, базан ҳукукларимизни ўз вақтида ўзимиз химоя киломай қоламиш ва муаммо устига муаммо кўпайтирамиз. Буни сиз ва бир доим ҳам тушуниб етавермаймиз. Оқибатда, аризабозлик, шикоятлар ортиб боради. Ваҳоланки, бунинг аслиб сабабчилари байлан ўЗИМИЗ бўлиб чиқамиш.

Худди шундай ҳолат билан таҳририята ёзилган, бирор унинг на-

тижасида конунбузилиш ҳолати аниқланган яна бир мактубга ёти-

борингизни жалб қилмоқчимиз.

«...Ўзим оддий кутубхоначиман, бир қизим бор. Иккиччи синфда ўқишид. Ҳозирги шароитда отамга

тегизилиш ҳовлида шайлан. Мен 1992 йилда тугилган қизим Рахабова

Мақсаде болаларга тайинланган нафақа пули учун Ш.Ҳамроев қиши-

рот фуқаролар ишенига 2000 йил

январ ойида ҳужжатлар топши-

ган эдим. Аммо, мұжтожлар қолиб

кетип, таниш-билишичил یўли

билан мoddий қийналмаган оғизлар-

да нафақа пулларни тарқатиб мөкоб-

ишилди. Бунинг сабабини суринтириб бор-

сан «пул етмай қолди, пул келса

ХАТ ТАҲРИРСИЗ БОСИМОҚДА

ИШОНЧ СҮНМАСИН

Якинда қўлимга «Қонун химоясида» журналининг 1999 йил 4-сони тушиб қолди. «Хат ортида одамлар бор» мақоласида Самарқанд вилоят прокурорининг ташкилий назорат ва таҳлилот бўйича ёрдамчиси Нуридин Ҳасанов шундай дебди: «Ҳётда яна бир катта илинжим - ҳалқимизнинг биз қонун химоячиларига бўлган ишончлари ҳеч бир холатда сўнмаслигини ис-тардим».

Мен илгари турди лавозимларда ишлабсанман, рагбар лавозимида ҳам бўлганим. Ҳукукий органларга, айниқса прокуратура органларига бўлган ишончим ва хурматим жуда катта бўлган. Лекин...

4 йил давомида турмуш ташишлари туфайли давлат ташкилотларига хат ва аризалар ёзган эдик (томондан сув ўтарди). Уларнинг бирор тасига ҳам жавоб олмадик. Шундан сўнг мен 1999 йил январи ойида Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонуни кўпол раввишда бузилаетнинг хакида Тошкент шаҳар Мирзо Улугбек туман прокурорига ариза ёзган эдим. Билмайман, кўриб чиқишмиди ёки йўқми. Улардан ҳам жавоб келмади. Наҳотки, қонун химоячиси бўлган давлат

органида ҳам ахвол шундай бўлса?

Биз яшайдиган ўз жамоаси (28 хонадон) 1998 йил февраль ойида Вазирлар Мажкамасига ҳам шикоят ёзган эдик. Улар шикоятнинг кўриб чиқиб чора кўриш учун Тошкент шаҳар терроријал коммунал хизмат кўрсатиш бош бошқармасига (Дороговоҳа) юборган эди. Шундан сўнг томни вактичиларни «ямаб» берипшиди. 1999 йил қишида томдан яна сув ўтиб кетди.

Бошқарма раҳбари имзоси билан Вазирлар Мажкамасига ўйланган жавобда «Нусхаси даъвогарларга» деб ёзиб кўйилган. Лекин биз нусхасини олмадик. Юборилган жавоб хотида томни капитал таъмилаш 1999 йилга режалаштирилганлиги ёзилган эди. Лекин бошқарма ҳукumatiga берган «ваъдасини бажармай келмоқда.

Асосин мақсадим, Нуридин Ҳасанов истагандек, Ўзбекистон ҳалқи доимо қонун химоясида бўлса, масъул идора раҳбарларига бўлган ишонч ҳеч качон сўнмаси-

Абдулхай МАНСУРОВ,
нафақадор

лиги аниқланди.

Бундан ташкия шахсий томорка (20 сотих) еридан олинадиган даромади 5180 сўмни ташкил этади.

Бундан кўринадики, бу оиласининг жон бошига тушадиган ўртача даромади 3469 сўм, яъни мезондан юкори. М. Паноева турмуш ўртоғининг даромадини яширган ҳолда, 1999 йилнинг декабр ойидан 2000 йил апрель ойигача 2 боласи учун ҳар ойда 1750 сўмдан жами 5 ойда 8750 сўм нафақа пулини ноконуний тарзда олиб турган».

Ш. Ҳалилованинг қизи учун нафақа пулини ополмайтилнигига эса сабоби, эридан қизи учун 2388 сўм алимент олиши, жами даромадижон бошига 2526 сўмдан тўғри келишига сабаб бўлган. Бу ҳақда аризачига тушунтирилган.

Ҳукукий масалани шахсий манфаат билан алмаштириксакарият холларда фуқаролар томонидан «меннинг ҳукукимни поймал қилишид» деган тушунчага сабаб бўлади.

Яқинда Қашқадарё вилояти Қарши туманидан куйидаги мактубни олидик:

«Мен «Чароги» ҳизилогида 4 нафар вояга етмаган болаларим билан истиқомат қилимачан.

1999 йилдан бери 2 ёшагача болалар бор оналарга берилшибиган имтиёзли нафақа пулини олиш учун бормаган жойим қолмади. Ҳўжалик раҳбарларига бир неча бор мурожат қилишимга қарамасдан ҳеч нарса эришибадим. Бирор, туман прокуратурасига ёзма мурожат қиланди, ҳудога шукурки, бир неча ўйдан бери оворон сарсон бўлиб ололмай юрган нафақа пулларни тўйлик олиши эришибадик. Ушбу мактубни ўзишибадан мақсад шуки, туман прокурори Ж. Ҳайдаров ҳамда 11233 сўм хисобланган. Хисобланган даромад 11233 сўм оиласидаги 6 жонга таъсилланган, натижада оиласининг жон бошига ўртача даромади 1872 сўмдан тўғри келган ва 1999 йил деқабр ойидан бу оиласин 2 та 16 ёшга тўлмаган боласи учун 1750 сўмдан нафақа тайинланбид тўланган.

Бу оиласин бир ойлик ўртача болалар бор оналарга берилшибиган имтиёзли нафақа пулини олиш учун бормаган жойим қолмади. Ҳўжалик раҳбарларига бир неча бор мурожат қилишибадим. Бирор, туман прокуратурасига ёзма мурожат қиланди, ҳудога шукурки, бир неча ўйдан бери оворон сарсон бўлиб ололмай юрган нафақа пулларни тўйлик олиши эришибадик. Ушбу мактубни ўзишибадан мақсад шуки, туман прокурори Ж. Ҳайдаров ҳамда 11233 сўм хисобланган. Хисобланган даромад 11233 сўм оиласидаги 6 жонга таъсилланган, натижада оиласининг жон бошига ўртача даромади 1872 сўмдан тўғри келган ва 1999 йил деқабр ойидан бу оиласин 2 та 16 ёшга тўлмаган боласи учун 1750 сўмдан нафақа тайинланбид тўланган.

Шикоят аризаси асосида бу оиласининг туман ҳалқ, таълими бўлими ва Шофирик МТП ДАЖ ташкилотларидан иш ўзишибадан ҳам қарашмасдан ҳеч нарса эришибадим. Бирор, туман прокуратурасига ёзма мурожат қиланди, ҳудога шукурки, бир неча ўйдан бери оворон сарсон бўлиб ололмай юрган нафақа пулларни тўйлик олиши эришибадик. Ушбу мактубни ўзишибадан мақсад шуки, туман прокурори Ж. Ҳайдаров ҳамда 11233 сўм хисобланган. Хисобланган даромад 11233 сўм оиласидаги 6 жонга таъсилланган, натижада оиласининг жон бошига ўртача даромади 1872 сўмдан тўғри келган ва 1999 йил деқабр ойидан бу оиласин 2 та 16 ёшга тўлмаган боласи учун 1750 сўмдан нафақа тайинланбид тўланган.

Шикоят аризаси асосида бу оиласининг туман ҳалқ, таълими бўлими ва

МАДАДЛАД МАКТУБ

СУНЬЙИ ТЎСИК – «ҚЎРИНМАС» ИШ...

Ҳукуматимиз томонидан тадбиркорликни қўллаб-куватлаш борасида олиб бориладиган ишлар барча тадбиркорлар ва бундай фаолият билан шугулланни истагида юрган фуқароларнинг куцига-куч, гайратига-гайрат кўшиб бормоқда. Биз ҳам аниш угулай ишландаб, фермер ҳўжалиги ташкил эттиши истагидамиз. Шу сабаби Навоий ширкет ҳўжалигининг худудидан ер олиб мезнат қилиши, янги шиўринларни ташкил этиши, сифатли маҳсулотлар етишириши билан юртимиз фаронзиғини ошириш мақсадида эдик. Лекин туманимиздаги айrim раҳбарлар холис ниятларимизга сунъий тусиклар қўйиншомоқда.

1999 йил октябр ойидан ҳўжалик розилини асосида фермерлик бўйича барча ҳўжжатларни тўплаб, туман ҳокимиштиришидаги комиссияга тақдим этидик. 1999 йил 1 декабрда ёса комиссия бу ҳўжжатларни кўриб чиқиб, рад жавобини берди. Шу кундан бинзине сарсончарликларимиз бошлидан айланади. Адолат излаб Республика, вилоят миқёсидаги ишораларга бир неча бор мурожат қилишибадим. Ҳамма аризалимиз бўйича келган текширчиларни тўплаб, туман тумандаги ҳама аризалимиз бўйича ҳужжатларни кўриб чиқиб, рад жавобини берди. Шу кундан бинзине сарсончарликларимиз бошлидан айланади. Адолат излаб Республика, вилоят миқёсидаги ишораларга бир неча бор мурожат қилишибадим. Ҳамма аризалимиз бўйича келган текширчиларни тўплаб, туман тумандаги ҳама аризалимиз бўйича ҳужжатларни кўриб чиқиб, рад жавобини берди. Шу кундан бинзине сарсончарликларимиз бошлидан айланади.

Нима сабабдан шу жойининг ўзида ҳал этиши мумкин бўлган масала ҳал этилмасдан, оворагарчиликларга олиб келмоқда? Бу тусиклар қаочон олиб ташланади?

Лекин шунга қарамасдан, бизнинг фермер бўлиши орзумиз, ташаббусимиз ҳали сунъани ўйқ. Ушбу масала ижобий ҳал бўлишида «Ҳукуқ» газетаси яқиндан ёрдам беради, деган умидда хат ўйлладик.

Ж.ЭРМУРОДОВ,

Ҳ.ХАЙДАРОВ,

Сурхондарё вилояти Жарқурон тумани, А.Навоий номли ширкат ҳўжалиги 4-бригадаси аъзолари

ЖАВОБ

«ҲУКУҚ» НАЗОРАТИДА

Самарқанд вилояти «Октела» ижара ҳўжалиги Конназар қишилогоғида яшовчи фуқаро Темир Назаровдан тадбиркорликниша ҳама ахволида келган эди. Унда Т.Назаров жара ҳўжалигидаги 0,5 гектар токзорда ишлаб, хосилини шартнома асосида ҳўжаликка топширишни баён этган. Муаллиғининг ўзишича, 1995 йилда қўйини А.Бойсарев токзорда олиб борувчи ўйлистига молхона ва башка ёрдамли бинолар курб олганлиги оқибатидаги узумзорга техника ўта олмай келган. Қўйинлар ўртасида келиб чиқкан келишмоччиликни ҳал этишига ҳўжалик раҳбарлари бир ёқимга ёндошгандар. Т.Назаровнинг шикояти юзасидан Самарқанд вилоят ҳокимлигидан жавоб ҳали этидик.

«Кўйработ тумани «Октела» ижара ҳўжалиги худудидаги Конназар қишилогоғида яшовчи фуқаро Т.Назаровнинг Республика «Ҳукуқ» газетасига ёзилган шикояти аризаси атрофина ўрганинг чиқида, — дейилади вилоят ҳокимлигининг ишлар бошқарувчиси Б.Синдоров имзо чеккан хатда. — Фуқаро Т.Назаровнинг қўйини билан бўлган томорка ер жанжални жойида ҳўжалик раҳбари, мутахассислар ҳамда маҳаллий бошқарув органи вакилари иштироқида ижобий ҳал этилди.

Ҳўжалик токзорига борадиган йўл устига қўйини А.Бойсарев томонидан ўзбошимчалик билан молхона ва башка иморатлар курилганилиги факти тасдиқланади ва бу тўғрида тузилган ҳўжжатлар конуний кўриб чиқиши учун «Октела» қишилек, фуқаролар йигинига юборилди.

«Октела» ижара ҳўжалиги фаолиятидаги камчилликлар хусусида ёзилган фактлар кўриб чиқсан юзасидан чохнишадиги топлишади.

Кутловлар

Хурматли дўстимиз
Хуршидбек!

Сизни туғилган кунингиз билан
чин калбдан табриклимиз. Сизга
узок-умр, баҳт-саодат, эл-осоишиш-
талигини таъминлашдаги ишларин-
гизда муваффақиятлар тилаймиз.

Синфодш
дўстларнинг номидаси:
Зафар, Ҳудойберди, Аслидин

* * *

Суюкли дилбандимиз Гулбаҳор
Авазматова ва Норматова Насиба
Рафазол қизлар!

Сизларни таваллуд топган кун-
ларнинг билан дилдан кутлай-
миз. Сизларга мустахкам соглиқ,
узок умр, оиласив ҳаётда омад ва
баҳт тилаймиз. Табриклимизга ти-
лакларимиз пайваста, дил сўзлари-
миз гулдаста бўлсин.

Отаниз Рафзоль, онангиз
Азизхон, укаларнинг Раshawan,
Афзал, келинингиз Махфуз.

Тошкент шахри

* * *

Мехрибон адажонимиз Жўраев
Сотибодли Жўра ўёли ва жигар-
бандимиз Азажон Сотиболди
ўёли!

Туғилган кунларнинг муборак
бўлсин. Сизларга узок умр, мустахкам
соглиқ, ишларнингда зафар-
лар тилаб,

Гулноза, Дилноза ва Азизжон,
Тошкент шахри

ДЕТЕКТАРИДА 25 МАЙ

Бундан роппа-роса 112 йил бу-
рун, яъни 1888 йилнинг 25 МАЙида
Англияда антропометрия ва иден-
тификация соҳалари бўйича йирик
мутахассис-Гальтон ўзининг олам-
шумул маъруясини ўюди. Унга кўра
одамнинг бир баромги изи бошқа-
сига мос тушиш нисбати 1:4 га тенг.
Инсон кўлида ўйна баромк борлиги-
ни хисобга олсан, бошқа-бошқа ин-
сонлар баромк изларининг тўлиқ
мос келиши эҳтимоли
1:640000000000 ни ташкил этади.
Холбуки, айни пайтада ер юзида
яшаётган одамлар сони атиги 6
миллиарддир. Гальтоннинг бу куза-
тишлари койинирок, унинг «Баромк
излари» номли маҳшур китобida
тўлиқ ўз ифодасини топди.

* * *

Бундан роппа-роса 46 йил бу-
рун, яъни 1964 йилнинг 25 МАЙида
спорт тарихидаги энг мудиҳи ходи-
са юз берди. Лимада футбол бўйи-
ча Перу ва Аргентина терма жамо-
алари учраши. Ургувайлик хакам Эдуардо Пасос финал ҳуштаги янга-
шига 2 дақиқа колгандага перули-
лар киритган голни хисобга олма-
ди. Бундан ғазабланган мұхлислар
«портуладиар». Полиция кўздан ёш
оқизувчи газдан фойдаланишга
мажбур бўлди. Бу эса томошабин-
лар ўтасидаги бошбошдоқлика,
ҳақиқий хаосга турти бўлди.Fa-
забланган оломон майдонга инти-
лар, кўлига илинган нарсанин майдонга
улоқтиралини зорди. Полиция оло-
монга қарши ўт очди ва 4 киши ўқка
учди. Одамлар кочиши тушиди, ле-
кин дарвозалар ёпик эди. Оқибатда
ушбу ходиса ғоятда зянли кўри-
ниш касб этиди - ўнинг мурдалар-
га тўлиқ кетди: 358 киши ҳалок
бўлди, 500 дан ортиқ киши жаро-
хатланди.

Кўздан ўш оқизувчи газдан фой-
даланишга бўйрўк берган полиция
офицери отишга хуқумилини. Лима-
шаҳар полисиаси бошлиги ишдан
бўшатилди. Хукумат етти кунлик
мотам ъэлон килди.

Конли фожеҳа содир бўлган куни
кечаси, президент саройи олдига
халқ адолат истаб наомайши чиқ-
ди. Намоиҷчилар хукуматдан бўй-
дорларни жазолашни, жабрланган-
ларга, бокусинидан айримлан-
злаб оиласига моддий ёрдам бе-
риши сўрадими? Йўқ! Улар бор-
йиги матн натижаси қайта кўриб
чиқилишини сўрадилар.

ФУТБОЛ

Ўзбекистон миллий терма жамоаси Таиландда иккита ўртоқлик учра-
шуви ўтказди. Дастрлабки ўйинда Таиланднинг етакчи жамоаларидан бирни
«Бангкок Банк» билан куч синашган футбольчиларимиз 1:0 хисобида ютуқка
эришилди.

Иккичи учрашув Таиланд миллий терма жамоаси билан бўлди. Бу ўйин
майдон эгалари галабаси билан якунланди (хисоб - 2:0). Ҳар иккни ўйинда
ҳам миллий терма жамоаси муррабийлари бир қанча ёш истеъодиди
ўйинчиларни синовдан ўтказиши.

Якшанба куни мамлакат футбол чемпионатининг олий табакасида 13-
тур учрашувлари бўлиб ўти. Ўйинлар натижалари куйидагича:

«Дўстлик» - «Турон» - 4:2, «Кимёгар» - «Хоразм» - 2:1, «Темирйўлчи» - «Пахтакор» - 2:1, «Самарқанд-Динамо» - «Гулистан» - 5:3, «Навбахор» - «Семург» - 5:2, «Зарафшон» - «Сўгидиёна» - 0:0, «Бухоро» - «Трактор» - 1:0, «Қизилқум» - «Металлург» - 2:1, «Нефтчи» - «Сурхон» - 2:1, «Андижон» - «Насаф» - 1:1.

Учрашувларда дарвазаларга жами 36 та тўп киритилди. Чемпионат
бошидан бўён эса ўтказилган 129 учрашувода дарвазалар 323 бор ишоф
қилинди. Шу ўринда тўпурларлар рўйхатига назар ташласак, унда «Насаф»
хукумчisi Зафар Ҳолмуродов 12 та тўп киритиб, биринчи ўринни банд
этib турганинги кўрамиз. Ўтган ўйни тўпурларлик килган Игор Шкирин
«Пахтакор» ҳамда Жаъфар Ирисметов («Дўстлик») эса рўйхатда 4-5
ўринларни банд этib турибди.

Стадионга томошабинлар ташриф буориши бўйича кўрсаткичлар ҳам
ёмон эмас. 10 учрашувода жами 80 минг томошабин ўйинларни бевосита
стадионда туриб кузатган. Бу ҳар учрашувга ўртча 8 мингтадан тўғри
келади. Кўшни мамлакатлардаги ўйинларга ўртча 3-4 минг томошабин
тушишини хисобга олсан, бу борада ҳам кўрсаткичларимиз ёмон эмасли-
гини кўрамиз.

Глобусни боболар Курраи арз деганлар...

БИР ЧИМДИМ КУАГУ

— Мушукни жиним сўймайди,
жуни ва қанақадир ҳиди бормией?..
— Е! Сиз уни пишириши билмас
экансиз-да.

***

— Катя, кечা эринг менга трам-
вайда шунақа зўр латифа айтиб
бердик, кулавериб кароватдан йи-
клигай депман...

***

Чукча машина сотиг олди. Кета
туриб даражатга урилди. Амаллаб
машина тагидан чиқач, фаралари-
га қаради.

— Шундай катта кўзларинг бору,
лекин кўрмас экансан...

***

Чукча эксимос ошнасиникига
келди. Қараса полда оқ айик териси
тўшталган. Теридаги ўтишиб ўтган
бирорта тешик кўринмайди. Ажаб-
ланид сўрайди:

— Унга қараб неча марта отдин?
— Ўн марта.
— Нечтаси тегди?
— Ҳеч бири.
— Үнда нимадан ўлди?
— Кулавериб ичаги узилиб ўлди.

***

Чукча трамвайда кетяпти.
Хайдовчи эълон килди:
— Кейинги бекат «9 май».
Чукча туплон кўттарди:
— Нима, оддинирок боришининг
иложи йўқми?

***

— Алло, бу 888-44-33 ми?
— Йўқ!
— Үнда нега трубкани оласан?

***

— Алло-о-о?
— Сен ахмоқсан!
— Ким галирятчи?!
— Ҳамма галирятчи...

Ҳикмат

Ҳар бир ишнинг ўз нати-
жаси бўлади:

саҳиълик — улуғ мартаба,
қаноат — роҳат-фароғат,
тавозе — эъзоз,
таъма — бадномлик кел-
тиради.

ХОҲ ИШОННИГ, ХОҲ...

БАХТ КУШИ БОРМИСАН?

Бўғун бахт қуши ҳақида эшитмаган, орзу килмаган киши кам топилади.
Ўзимизнинг ўзбекларда «бошига бахт қуши кўнибди» деган ибора бор.
Ўзимизнада эса бахт қуши тимсоли XX аср бошлиарида бельгиялик ёзувчи
М.Меттерлинкнинг «Бахт қуши» («Синия птица») пъесаси шароғати билан
мъалым ва машҳур бўлиб кетди.

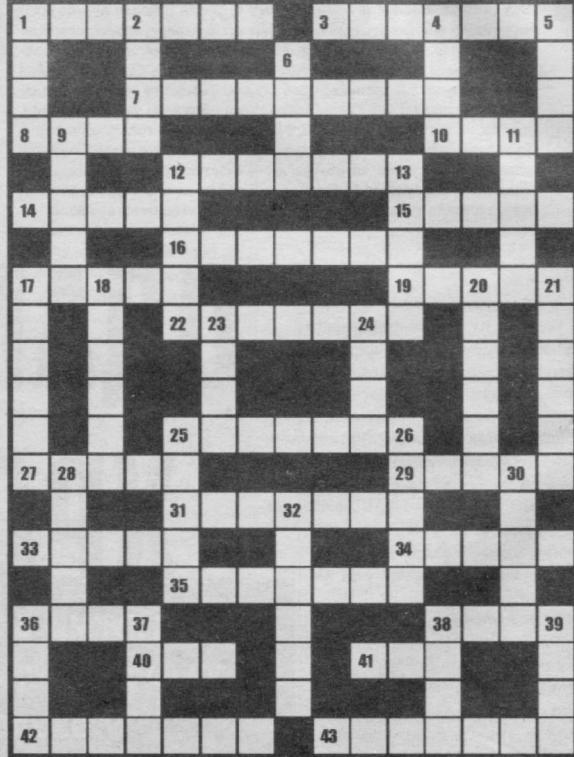
Бахт қуши ҳақида эшитмаган, орзу килмаган киши кам топилади.
Етиб бўйламлигига сабаб табиатда бахт қуши умуман мавжуд эмас. Адолат
юзасидан айтишишимиз жоизки, Фарбий Европа халқларида унинг номи
ранги билан боғлиқ эмас, шунинг учун ҳам Меттерлинк руслар назарда
тутадиган кўк (уни бизда кўк капитан дедишидай) кўши борлигини билмаган.
Аммо айнан шундай ном билан юритилувчи куш бор. У кораялжоллар
оиласининг чумчуклар гурухига мансуб бўлиб, Жанубий ва Ўрта Осиёда,
Химолада Тангритогдаги яшайди. У кораялжоқларга ўхшайди, аммо думи ва
оёқлари узун. Танасининг узунлиги 35 сантиметр келади, патлари кўдан
кўра төвланувчан тўк сиёҳ ранг бинафаш тусда.

Кўк капитарлар кузда асосан юматмак, дўлана, ёввойи узум ва мевалади
билан овқатланади. Йилнинг бошқа вактларда личинка, моллюска ва
хашоратларни ейди.

Кўк капитарлар тоглар дарасида, кўллар, дарёлар ва ариклар бўйида
яшашни маъқул кўради. Улар ўмимилини никоятда хуш кўради, сувдан
чиқач, бошқа паррандадар сингари ўзларини силкитмайди, патлари
куригучна тошлар устида юради.

Кўшларнинг ҳар бир жуғти ўз дарасига эга бўлади, шу ердан уя ўяди,
уюсига юмшоқ илдилизлар, мөх тўшайди. Унга бегона күшлар якин келмас-
лиги учун зийраклик билан кузатади. «Бахт қуши» нафакат бегоналарни,
балки ўз болаларини ҳам бошқа дарадан жой топши учун қувиб юборади.

КРОССВОРД

Энига: 1. Спортча сузиш тури. 2. Балиқ тури. 7. Мусика асбоби. 8. Эридан
ажралган хотин. 10. Дурдагорлик асбоби. 12. Мактаб ўйучувчилари учун
мўлжалланган ёзма иш. 14. Сув ҳайвони. 15. Касаллик. 16. Дигитатор тури.
17. Сув ҳавзаси. 19. Қиз болалар исми. 22. АҚШдаги штат. 25. Республика-
мизда фолият кўрсататгандан хусусий банд. 27. Отга кўшиладиган улов. 29.
Туркманистон пул бирлиги. 31. Болалар «жанжали». 33. Намуна, ўрнак. 34.
Зардўзлик тури. 35. Хоғиз. 36. Пойафзал. 38. Ўртқо. 39. Қарипликнинг
юздаги аломати. 40. Бирон-бир шахсга багишлаб ёзилган шеърий асар. 41.
Жанубий Кореяда яшар ишқариладиган оммавий наср номи.
Бўйига: 1. Самарқанд вилоятидаги туман. 2. Мамлакатимиздаги музей-
шакар. 4. Гўдак. 5. Бошоқла ўсимлик. 6. Ширинлик. 9. Кеманинг «мотори».
11. Йирик насрый асар. 12. Кадимда жинончига берилган жазо. 13. Кильмишидан
пушаймон бўлиш. 17. Уқун, олов. 18. Қиз болалар исми. 20. Ҳашбўй ҳиди гул.
21. Бирон-бир нарса, ходисанинг якунинг жарайида. 23. Гизим. 27. Ананд. 28. Бозор. 29. Орол. 31.
«Тико».

Тузувчи: Д.ҲАЙТОВ

Газетанинг ўтган сонида берилган кроссворд жавоблари:
Бўйига: 2. «Ракс. 3. «Тўфон». 5. Фалак. 6. Троя. 7.Амазонка. 8.Кармана.
9. Бамбук. 12. Туркистон. 13.Геометрия. 15. «Колокол». 16. Адвокат. 21.
Батискаф. 22. Маросим. 23. Гизим. 27. Ананд. 28. Бозор. 29. Орол. 31.
«Тико».

Энига: 1. Тарантул. 4. Евфрат. 9. Бука. 10. Кола. 11. Контрабас. 14.
Бобур. 17. Пекин. 18. Торнадо. 19. Критеон. 20. Концерн. 24. «Болалар».
25. Триод. 26. Виски. 30. Анаксагор. 32. Кара. 33. Мина. 34. Ландиш. 35.
Бороҳоро.

ДИҚКАТ ҚИДИРУВ

Тошкент вилоят Бекобод ту-
ман Ойбек жамоа ҳўжалиги 3
бўлимда яшовчи 1985 йилда
туғилган Ҳудояров Муроджон
Холматович шу йилнинг 17 май
кунин эрталаб таҳминан соят
7.30 да ўйидан Ойбек жамоа
ҳўжалиги марказидаги жойлаш-
ган шифохонага кўлидаги ярас-
ини кўрсатиб келаман деб
чиқиб кетиб, ўйига шу кунгача
қайтиб келмаган.

Белгилори: 160-165 см, сочи
қора калта, қўзи кўкимтири,
ўрто гавдали.

Алоҳида белгилори: Томо-
гининг иккака томонида ҳам
операция чандиқлари ва ҳор-
нида кўричак операциясидан
колган чандиқ бор.

Кийимлари: Оқ, кўйлак, қора
шиш, қора туфли, оқ майкада
бўлган.

Муроджон Ҳудояровни
кўрган, у ҳақида маълумотта эга
бўлган фуқаролардан иччи-
шилар бўлмаларига хабар бе-
ришларини сўраймиз.